

Obsah

Úvod do problematiky	7
Cíle monografie	11
TEORETICKÁ ČÁST	3
Úvod do teoretické části monografie	14
1 Mediální gramotnost	15
1.1 Mediální gramotnost a kritické myšlení	21
2 Mediální gramotnost v kontextu infodemie	24
2.1 Falešné zprávy na internetu (dezinformace, hoaxy, fake news, misinformace)	25
2.2 Kognitivní zkreslení	30
2.3 Mediální stereotypy	32
2.4 Problematika svobody slova na internetu	34
3 Mediální gramotnost a nová média	38
3.1 Problematika vlivu médií	38
3.2 Veřejnoprávní vs. komerční média	41
3.3 Sociální média	43
3.4 Problémy spojené s novými médii	45
3.4.1 Falešné internetové uživatelské účty	46
3.4.2 Manipulace s fotografií (falešné fotografie)	48
3.4.3 Reklama a její nové formáty	50
4 Mediální výchova	55
4.1 Konstituování mediální výchovy v historickém kontextu	58
4.2 Mediální výchova v České republice	60
4.3 Problematické oblasti výuky mediální výchovy v České republice	62
4.4 Současné zdroje k výuce mediální výchovy pro pedagogy	65
4.4.1 Učebnice	65
4.4.2 Projekty a internetové zdroje	66
4.4.3 Kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků	70
5 Dosavadní stav poznání problematiky mediální výchovy v realizovaných výzkumných šetřeních	72
5.1 Výzkumy Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v oblasti mediální gramotnosti	72
5.1.1 Studie mediální gramotnosti u osob starších 15 let (2016)	72
5.1.2 Studie mediální gramotnosti u osob mladších 15 let (2016)	73
5.2 Výzkumy projektu Jeden svět na školách společnosti Člověk v tísni	74
5.2.1 Výuka mediální výchovy na středních školách (2017)	74
5.2.2 Stav mediální výchovy na středních školách (2018)	75
5.2.3 Mediální gramotnost středoškoláků a jejich postoj k médiím (2018)	76
5.2.4 Mediální gramotnost žáků základních a středních škol a jejich postoj k médiím (2023)	77
5.3 Výzkum České školní inspekce (2018)	79

5.4 Výzkumy agentury STEM/MARK	80
5.4.1 Výzkum agentury STEM/MARK ve spolupráci s Českou televizí (2018)	81
5.4.2 Výzkum agentury STEM/MARK ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci (2021)	81
5.5 Zahraniční výzkum organizace International Republican Institute (2017)	83
5.6 Zahraniční výzkum organizace Open Society Institute (2022)	84
EMPIRICKÁ ČÁST	87
Úvod do empirické části monografie	88
6 Výzkum Aktuální problémy mediální výchovy a mediální gramotnost žáků 2. stupně ZŠ	90
6.1 Metodologie	90
6.1.1 Výzkumné cíle a otázky	90
6.1.2 Hypotézy	92
6.1.3 Výzkumný soubor	92
6.1.4 Výzkumný nástroj	94
6.1.5 Průběh výzkumu	96
6.1.6 Etické aspekty výzkumu	96
6.2 Výsledky výzkumu	97
6.2.1 Postup zpracování dat	97
6.2.2 Reliabilita dotazníků	98
6.2.3 Deskriptivní oddíl – 1. část dotazníku	101
6.2.4 Deskriptivní oddíl – 2. část dotazníku	121
6.2.5 Relační oddíl	153
7 Výzkum Český učitel ve světě médií	163
7.1 Metodologie	164
7.1.1 Výzkumný nástroj	164
7.1.2 Výzkumný soubor	164
7.2 Výsledky výzkumu	164
7.2.1 Učitelé a média	164
7.2.2 Učitelé a (dez)informace	166
7.2.3 Učitelé a mediální obsah	170
7.2.4 Učitelé a mediální výchova	172
8 Diskuze	175
Závěr	185
Naplnění cílů monografie	186
Přínos monografie	192
Bibliografie	195
Zdroje obrázků	204
Seznam grafů	206
Seznam tabulek	207
Seznam obrázků	208
Anotace	209
Annotation	210